

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΩΡΑΙΑ ΤΗΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ

"Η Δόνα Μερσεντές ξννο.ωσε ένα χέρι πού έσφιγγε το δικό της. Είδε ξεσφρνα τὸν Δόν Ζεμό κοντά της και ἀναστέναξε βαθειά !

— Σείς είσθε ; τοῦ είτε. Πώς ήλθατε έδω ;

— "Ηλθα για σᾶς..

— Γιά μένα ; Έδω στὴν ἑκκλησία ; Δὲν σᾶς είπα πῶς εἶνε ἐπικίνδυνο καὶ γιὰ τοὺς δυὸ αὐτό ;

— Μου ἔδειξατε πῶς μὲ συμπαθεῖτε, Δόνα Μερσεντές. Αὐτὸ μου ἀρχεῖ. 'Άδιαφορῶ γιὰ τὸν κίνδυνο.

"Ἐκείνη ἔγινε καταρκκινή.

— "Επαίκα σᾶν παιδί. Ξεχάστε το, δόν Ζεμό.

— Πᾶς νὰ τὸ ξεχάσω ! Μὲ μάγψε γιὰ πάντα ἡ ὅμορφιά σας...

Δὲν φοβοῦμαι τὸν κίνδυνο. Εἰσθε τόσο ωραία !

Εἰσθε ένας ἄγγελος, Σενορίτα. "Οταν σφίγγω τὸ λευκὸ αὔτοιο χεράκι, είμαι ὁ εύτυχεστερος ἀνθρωπος τοῦ κόσμου. Βοηθήστε με, γιατὶ χάνομαι... Σᾶς ἀγαπῶ τελλά ! Σᾶς σκέπτομαι μέρα καὶ νύχτα. Γιατὶ μὲ κυττάζετε ἐτοι ; Εἰσθε θυμωμένη ; 'Αφήστε τὸ χεράκι σας, ποῦ είνε ἡ παρηγοριά μου... "Αν τὰ λόγια μου σᾶς προσβάλλουν, θὰ σιωπήσω...

"Η δόνα Μερσεντές ψιθύρισε :

— Δὲν ξέρω... Θέλω νὰ σωπάστε καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀκούων διαρκῶς... Πῶς ἔξηγεται αὐτὸ ;

— "Ο δόν Ζεμό τὴν ἑκκταῖε, ἑκστατικός.

— "Αφήστε με, τῆς εἰπε τέλος, νὰ μείνω ἀκόμα. 'Αφήστε με νὰ διαβάσω στὰ μάτια σας τὴν εύτυχία μου. Σᾶς τὸ ζητῶ γονατιστός.

— Στὴν ἑκκλησία ! Θὰ γονατίστε στὴν ἑκκλησία μπρὸς σὲ μιὰ θνητή ! Δὲν ξέρετε πῶς ὁ Θεὸς θὰ μᾶς τυμώρησῃ καὶ τοὺς δύο ;

Τὸν εἰδὸν δμως τὸ ωρδὸ καὶ λυπημένο, ὥστε τὸν λυπημῆκε καὶ τοῦ ψιθύρισε :

— Δόν Ζεμό, δλα μᾶς χωρίζουν... 'Ο πατέρας σας είνε ἔχθρος μας... 'Εν τούτοις δὲν θέλω νὰ σᾶς χάσω !

"Ο νέος ἔπνιξε μίλα ιρανγή χαράς.

— "Ωστε μ' ἀγαπᾶτε ! Ποτὲ, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω αὐτὸ ποὺ μοῦ εἰπατε ! Τὸ εἰπατε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. "Ας τῆς ζητήσωμε νὰ κάμη ένα θαύμα γιὰ μᾶς, γιὰ τὴν ἀγάπη μας...

"Η Μερσεντές φοβήθηκε, ὅταν ἀκούστε αὐτὰ τὰ τολμηρά λόγια.

— Τὶ τρέλλα! είτε. Τώρα πειά δὲν γίνονται θαύματα. Τίποτα δὲν ὁλλάξῃ τὴν γνώμη τοῦ πατέρα μου. Είνε ὁ μεγαλύτερος ἔχθρος σας. Ποτὲ δὲν θὰ συναντέσουν οἱ γονεῖς μου στὸ γάμο μας. "Οσον κι' ἀν ἀγαπιόμαστε...

— "Ωστε μ' ἀγαπᾶτε ; εἰπεν δὸν Ζεμό, τρελλὸς ἀπὸ χαρά ! Εἰπατε αὐτὴ τὴ λέξι ποὺ δὲν τολμοῦσα νὰ προφέω, ωραία μου Μερσεντές, διαμάντι μου, ἀνθὸς τῆς ζωῆς μου ; Εἰσαι ἡ λατρεία μου, ἡ σκεψή μου. Εἰσαι ἡ ζωή μου καὶ τὸ μέλλον μου. 'Επρόφερες αὐτὴ τὴ θεία, τὴν ἀξέχαστη λέξι κι' αὐτὸ θὰ πῆ πῶς μ' ἀγαπᾶς, γλυκεία μου !

"Η Μερσεντές ἔγέλασε μ' ἀφέλεια μικροῦ παιδιοῦ.

— "Ολοὶ οἱ νέοι λέτε τὰ ἴδια, εἴπε εἰρωνικά.

— Εἰσαι κακία ! Γιατὶ μοῦ θυμίζεις πῶς ὅλοι σ' ἀγαποῦν ; Εἰπεν ὁ νέος μὲ θλίψιν.

— Εκείνη τὸν ἑκκταῖε μὲ τὰ βελούδενια γλυκὰ μάτια τῆς ἀρκετὴ ώρα κι' ὑστερα τοῦ είπε :

— "Αν ἔλθετε στὸ χορὸ τῆς δουκίσσης. 'Αντιλάρο μεθαύριο, θὰ με συναντήστες ἔκει. Νὰ φορέστε δμως μάσκα γιὰ νὰ εἰμεθα ἔλευθεροι νὰ μιλήσουμε.

— Καὶ πῶς θὰ μὲ γνωρίσῃς ἀγάπη μου ;

Χωρίς νὰ ἀπαντήσῃ η Μερσεντές, τοῦ ἔρριξε στὰ χέρια ένα μαντήλι ἀπὸ ἀσπροηράνια καὶ ἔηγκαντοσθῆ.

— "Η δόνα Μερσεντές ἐλάτρευε τὸν δόν Μιγκέλ Ζεμό. Μὲ ἀγωνία περιμένε τὴν βραδειά τοῦ χοροῦ. "Υπῆρχε μεγάλη ἔχθραι μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν, ἀλλὰ τὰ ἐμπόδια δυνάμωναν τὴν ἀγάπη της. 'Η Ισπανίδα θυσίας τὰ πάντα γιὰ τὸν ἀνθρωπὸ ποὺ τῆς ἀρόσει. 'Η Μερσεντές ήταν ἔτοιμη νὰ ἔγκαταλείψῃ τὸ σπίτι της, τὸν πατέρα της, τὰ πάντα, γιὰ τὸν δόν Μιγκέλ Ζεμό !

— Θι ἀριθμούλιασθοῦμες χρηματά τόψε, εἴπε τὸ βράδυ τοῦ χοροῦ στην ἀράπισσα ποὺ τὴν είχε ἀναθρέψει καὶ τὴν ἐλατρευε. Μοῦ πάσι αὐτὸ τὸ φόρεμα ;

— Εἰσαι σᾶν βισιλισσα χυρά μου !

— Τὸ πρῶτη ἐπήγι στὴν ἑκκλησία. Παρακάλεσα τὴν Παναγία, τὸν παρακάλεσα νὰ στείλη τὸν Μιγκέλ στὴν ἑκκλησία καὶ νὰ μοῦ "Εσειλε τὸ Ζεμό σεήν ἐκκλησία κι' θὰ μὲ βοηθητοῦ ὡς τὸ τελος ἡ Χριστῆς.

— Κι' ὁ πατέρας σας : ρωτησεν ἡ μαύρη.

— Τι θὰ κάμη ; Θὰ υποκύψη στὸ τέλος, διαν ιδη πόσο μεγάλη είνε ἡ ἀγάπη μας.

"Η Μερσεντές είχε κτενίσει μὲ

τέχνη τὰ ωραία καὶ πλούσια μαλλιά της. Μιὰ χτένα μὲ μαργαριτάρια ἐστολίζει τὸ δμορφο κεφαλάκι της. Τὰ μάτια της ἔλαμπαν,

— Εξαφνα ἀκούστε τὸ κουδούνι τοῦ τηλεφώνου. Μιὰ ἀγιωστή φωνὴ εἰπε αὐτὴ φράσι :

— Ειδοποιούστε τὴν δόνα Μερσεντές δια ἡ δούκισσα 'Αντιλάρο στὰ στελν τῷ χρόνῳ ἀμέσως τὸ ἀμάξι της νὰ τὴν πάρῃ

— "Ωραία ίδεα, εἴπε ἡ Μερσεντές. "Ισως ἡ δούκισσα ἔμαθε πῶς ὁ πατέρας μου είνε πολὺ μπησχολημένος ἀπόψε. 'Απὸ τότε ποὺ ἔγινε Διοικητής δὲν είνε ἐλευθερος οὔτε λεπτό. Δὲν ἔχει καιρό οὔτε νὰ κοιμηθῇ. 'Εργάζεται τόσο πολὺ ὡς καῦμένος δι μπαμπᾶς !

— "Η Μερσεντές ἀγνοούσην δι μόνο μὲ τὴν τρομοκρατία κυβερνούσης

ὅ πατέρας της τὸν τόπο...

— Η δόνα Μερσεντές πήρε κατόπιν τὴν βεντάγια της, ἐφόρεσ τὸ λευκό κεντημένο σάλι της καὶ ἔτερες στὸ γραφεῖο δι πατέρας της είργαζετο μὲ τὸν γραμματέα του.

— Μπαμπᾶς ἀκούστε ! "Η δούκισσα μοῦ τηλεφόνησ πῶς θὰ στείλη τὸ ἀλαζάνι της νὰ μέ πάρῃ 'Μ' ἀφίνεις νὰ πάνω μόνη μου ;

Τὸ σκληρό πρόσωπο τοῦ μαρκήσου έπηρε μιὰ εκφρασι τρυφερότητος. "Η Μερσεντές του ήταν ἡ μόνη χαρά της ζωῆς του.

— "Απήντησε.

— "Αφού θέλεις, πήγαινε μόνη σου μικροῦλα μου.

Τὴν ἔσφιξε κατόπιν στὴ ἀγκαλιά του, μὰ ἔξαφνα εἰα πολάξενο προαίσθημα τὸν ἔκαμψ νὰ διστάσῃ.

— "Ηένευε πῶς ἡ κόρη του ήταν δύναμιστη γιὰ τὴν ώμοφιά της καὶ δλοι τὴν ἀποκαλούσαν : « 'Η ωραία της Βαρκελώνης ! » Ο γέρω μαρκήσιος παρετήρησε μιὰ παράξενη λάμψη στὸ νεανικό προσωπάκι της.

— "Αναστέναξε τέλος καὶ εἴπε : Πήγαινε μαργαριταρί μου. Τὰ μεσάνυχτα θὰ ἔλθω νὰ σὲ πάρω.

— "Η Μερσεντές πέταξε στὴ κάμαρά της.

— "Ο Διοικητής ἔμεινε μόνος. Μιὰ παράξενη σκέψη πέρασε ἀπὸ τὸν νοῦ του.

— Γιατὶ ἡ δούκισσα στέλνει τὸ ἀμάξι της, ἀφοῦ μᾶς περιμένει νὰ πάμε μὲ τὸ δικό μας ; Τελευταίως γίνονται τόσα δυστυχήματα ! .. Μήπως....

Φάναξε ἀμέσως τὸν γραμματέα του.

— "Σαρλα ! Ζήτησε τὸν ἀριθμό της δουκίσσης.

Βίλλα Μαριπόδζα. Γρήγορα !

— "Ο νέος ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ. Σὲ λιγο ἔκαλεσε τὸν διοικητή :

— "Μᾶς ἔδωσαν γραμμή... Ορίστε ! 'Ο Μαρκήσιος ἔσπευσε στὸ τηλέφωνο :

— Δουκίσσα ; ... Σ'εις ; ... Καλησπέρα σας ! Τὰ σέρη μου, Κυρία.. Ναι, θὰ ἔρθωμε. Σᾶς ἔκαλεσα γιὰ νὰ σᾶς εύχαριστήσω γιὰ τὴν καλωσόνη σας... Πῶς ; ... Δὲν τηλεφωνήσατε πῶς θὰ στείλετε τὸ ἀμάξι σας, γιὰ πάρῃ τὴν κόρη μου ;

Φαίνεται πῶς ἡ δούκισσα ἀπήντησε ἀρνητικῶς. "Ο Διοικητής ἔγινε κατακλιτοίνος. "Ετρεμε ! Μὲ υπόκωφη φωνή, διέταξε τὸν γραμματέα του :

— "Σαρλα ! Σὲ λιγα λεπτὰ θὰ ἔλθῃ ένα ἀμάξι. Δῶσε διαταγή νὰ κλείσουν δλες ἡ πόρτες τοῦ κιήπου μολις φτάσει. "Ο κακούργος, δποιος κι' ἀν είνε, δὲν πρέπει νὰ γλυτώσῃ.

— "Έδωσε κατόπιν τὸ πιστόλι του στὸν γραμματέα, μὲ μιὰ ἐκφραστική χιροκομία.

— "Ο Σαρλα ἀπέμακρονθη βιαστικά !

Τὸ μεγαρον ήταν βιαστικό στὸ σκοτάδι.

— Εύτυχῶς ή Μερσεντές είνε ἔδω, ἐψιθύρισε δι μαρκήσιος. "Η θελαν, φαίνεται, νὰ μοῦ τὴν κλέψουν ! Ποιός δμως ; Γιατὶ ; Τὸ μυστήριον θὰ φανερωθῇ ἐπὶ τέλους !

— "Επήγε σιγὰ στὴν πόρτα τοῦ δωματίου τῆς Μερσεντές καὶ κρυφίκουσε. "Η Μερσεντές ήταν ἀκόμα ἔκει. Τραγουδοῦσε. "Ο πατέρας της ἔσπερως τὴν πόρτα καὶ τὴν βρήκε μπροστά στὸν καθρέφτη της. "Ελαμπε ἀπὸ δμορφια !

— "Η νέα, μόλις τὸν είδε, ἐτρεξε καὶ τὸν ἀγκαλίασε.

— "Είμαι έτοιμη, εἴπε. "Ακούω τὸν ἀμάξι πούροχεται. Φενγω μπαμπᾶ.

— "Μή μιάζεσαι τόσο πολύ, κρούσλα μου.

— "Η Μερσεντές τὸν κύταξε ἔξαφνα κατάματα καὶ ταράχηκε.

— Γιατὶ είσαι τόσο χλωμός μπαμπᾶ ; Τι έχεις ; Μήπως είσαι θυμωμένος μαζύ μου ; Είσαι δραστικός ; Θεσσ μου ! Τι σου συμβαίνει ; Εφώναξε.

— "Εξαφνα ἀκούστηκαν τρεῖς στοιχεία πυροβολισμοί. "Η νέα ταράχηκε.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

(Η χρονογραφία τοῦ 1837 κινηματογραφικῶς)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

— Δημοσιεύεται ὁ Νόμος περὶ ἔξιβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου.

— Ἀπὸ τὸ Τιμολόγιον τοῦ Φόρου Ἐπιτηδευμάτων σταχυολογοῦμεν τινὰς ἀξιοπεριέργους δινομασίας ἐπιτηδευμάτων τῆς ἑποχῆς :

Σκουφᾶς καὶ φεσᾶς, Ταινιοπλέκτης, Τουτουντζῆς, Μπασματζῆς, Λαδομυλσνᾶς, Τζωμουσκτζῆς, Τηγανοδιορθωτής, Κεραμδᾶς, Τουβλάρος

— Πανέται ὁ κ. Α. Πολυχωτῆς ἀπὸ τὴν θέσιν Ὅπουργον Ἐστερικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν κ.λ.π. καὶ μετατίθεται εἰς τὸν Ἀρειον Πάγον ὡς ἀντιπρόδειρος.

— Διορίζεται ὁ κ. Γ. Γλαράκης Ὅπουργός τῶν Ἐστερικῶν, καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

ΔΕΚΕΜΒΡΙ Σ

— Ὁ ἵππος κ. Ροῦνδχαρτ παραπετταὶ τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τοῦ Β. Οίκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξτερικῶν. Διορίζεται ἀντ' αὐτοῦ ὁ κ. Ζωγράφος μέχρι τοῦδε πρόειθυς εἰς Κωνσταντινούπολιν.

— Πανέται τῆς θέσεως τοῦ Ὅπουργον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὁ κ. Μπότασις καὶ διορίζεται τοιοῦτος εἰς ἀντικατάστασιν του ὁ ἄρχει τοῦδε Γενικῆς Ταμίας κ. Γ. Σπανιούλακης.

— Ἡ «Ἀθηνᾶς» τῆς 11ης Δεκεμβρίου δημοσιεύει κύριον ἀρθρον ἀρχόμενον διὰ τῶν ἑξῆς : «Μία τῶν πράξεων στίνες θ' ἀφήσουν ἑποχήν εἰς τὰ χρονικά τῆς Βασιλείας Ὅπωνος εἰνες η τῆς τελευταῖς Τετάρτης καθ' ἥν ὁ Βασιλεὺς μὲ τὸ Διάταγμά του ἐπῆρε τὸ πηδάλιον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ξένων καὶ τὸ ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων..»

Τὸ εἰς τὸ ἀρθρον τῆς «Ἀθηνᾶς» ἀναφερόμενον Διάταγμα ἔχει ὡς ἔξι :

«Διάταγμα περὶ προεδρείας εἰς τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον. Ὅθων ἐλέφ Θεοῦ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. — Ἐξομεν σκοπόν νὰ προεδρεύωμεν συνήθως Ἡμεῖς: εἰς ἕδοι τὸ Ἡμέτερον Ὅπουργικὸν Συμβούλιον, εἰς δὲ ἐκείνας τὰς συνεδριάσεις, τός ὁποίας δὲν παρευρισκόμεθα, ἀναθέτομεν διὰ τοῦ παρόντος τὴν προεδρείαν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἀντιπρόσεδρον τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας κ. Γ. Κουντουριώτην καὶ κωλυομένου τούτου, εἰς τὸν ἀντιπρόσεδρον τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας κ. Α. Ζοΐμην». —

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

— Ποιὸν σκοτώνουν ; φώναξε.

Ο Μαρκήσιος ἐψιθύρισε :

— Σῶπα, σῶπα ! Μήν τρομάζεις. Δὲν εἰνε τίποτα, παιδί μου. Ἐγγύτωσες ἀπὸ ἔνα φοβερό κινδυνο. Καὶ τώρα ἔχει τὸν λόγο ἡ δικαιοσύνη. «Ο κακοῦργος θὰ τιμωρηθῇ !

— Ποιός κακοῦργος ; ἐφώναξε ή κόρη μὲ δγωνία.

— «Ἡθελαν νὰ μᾶς ἀπατήσουν, παιδί μου. Νὰ σὲ πάρουν ἀπὸ μένα. Ἐτηλεφώνησα στὴ δούκισσα. Τὸ ἀμάξι αὐτὸ ποὺ ηρθε δὲν ήταν δικό της.

— Η Μερσεντές ἔτρεμες ὄλοκληρη ; «Ἐνα φρικτὸ προαίσθημα ἐδάγκασε τὴν καρδιά της. Μιὰ μυστηριώδης δύναμις τὴν ἔκανε νὰ τρέξῃ στὴν πόρτα φωνάζοντας.

— Κι' ἀν δὲν ήσαν κακοῦργοι, πατέρα;

— Ακούστηκε συγχρόνως ἔνα χτύπημα στὴν πόρτα. «Ηταν ὁ γραμματέυς.

— Η διαταγὴ σας ἔξετελέσθη, εἴπε μὲ τρεμουλιαστὴ φωνὴ στὸν μαρκήσιο.

— Θέλω νὰ μάθω τὰ δυνοματά τους, ἔχραύγασε τότε ἡ νέα.

— Δὲν ἡσαν πολλοί. «Ἐνας μόνον. Τὸν ἔκαναμε ! Φοροῦσε στολήν... Βρήκαμε ἐπάνω του αὐτά... προσέθεσε δ Σαρλα μὲ ἔνα ὅστιος φρίκης. «Ἐδωσε δέ στὸν μαρκήσιο μιὰ μάσκα ἀπὸ παῦρο βελοῦδο, ἔνα νταντέλλεντο μαντήλι καὶ ἔνα γράμμα. «Ο Μαρκήσιος ἀρχίσε νὰ ἔννοι τὰ πάντα,

— Μερσεντές ! φώναξε τρέμων ἀπὸ ὄργη.

— Εκείνη χλωρή, ἔτοιμη νὰ σωριασθῇ κάτω, πνιγομένη ἀπὸ λυγμούς, ἀρχίσε νὰ φονή :

— Δὸν Μιγκέλ !... «Ἄγαπη μου ! Μοῦ σκοτώσατε τὸν ἀγαπημένο μου ! «Εσεῖς εἰσθε οἱ κακοῦργοι ! Κι' ἔπειτε λιποθυμισμένη

— «Η «Ωραλα τῆς Βαρκελώνης» πέθανε τὸ ἕδιο βράδυ ἀπὸ ἀπελπισία καὶ ἀγάπη. Μαράθηκε σὰν κρίνος !...

(Μεταφρ. ΜΑΡΙΟΥ)

XOZE ALBAPEZ

Η ΡΝΕΚΔΟΤΟΣ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ Ι. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Σιδεροστέφανος, νὰ μᾶς ζήσῃ ! ἀκούσθη τότε ἀπ' δῆλους μας καὶ ἀρχισαν πλέον αἱ περὶ σὲ ἡ ματιάς μας, ἐξωφρούλας συνεννοήσεις.

— «Ετσι, λοιπόν, πρός τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1874 εἶδε τὸ φῶς ὁ πολυπινεύμενος καὶ περιζήτητος τότε «Ζακύνθιος Ἀγθών», τὸν διποῖον ἔξεδιδα μέχρι τέλου του 1878.

— Ατυχῶς τὴ σειρά τοῦ συγγράμματος τούτου ποὺ εἶχα κρατήσει δι' ἐμέ, μοῦ τὴν ἀφίλοσσε καὶ ἀποιοῖς δὲν μποροῦσε, βέβαια, νὰ αἰσθανθῇ καὶ τίνος κωμητηλού μ' ἀποτεροῦσε.

— Εἶδατε, σεβαστέ μοι κ. Λεγκράν, (*) ἀπὸ πότε ἀρχίσα νὰ σᾶς γράψω τὴν ἀληθῶς κουραστικὴν ἐξομολόγησίν μου ταύτην. Σήμερον δὲ θὰ έδητε διτὶ ἀναγκάζομαι πάλιν καὶ νὰ τὴν διακόψω.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Πρότοιον προχωρήσω στὸ ἔξομοιογητικὸ ξετύλιγμα τῆς προκομμάτης μου ζωῆς, ἀνάγκη ν' ἀνοίξω ἐδῶ μιὰ μικρὴ παρένθεσι :

Πρέπει νὰ διμολογήσω μὲ δῆλη τὴ χρεωτούμενη εἰκαρίνεια, πῶς ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ ἔστειλα εἰς τὸν διαπρεπὴ λόγιον κ. Λεγκράν τὴν ἀνωτέρῳ αὐτοτιθογραφίαν μὲ κινηταφίαν καποιες κρυφὲς τρεμούλες, ἔνα εἶσι, πῶς νὰ τὸ πῆ κανεῖς, ἔνα ντροπαλόφορο καρδιοκτύπι, δχι βέβαια γιὰ λογαριασμὸ δικό μου. δὲ τοῦ φανέρωσα, τάχα μου, πιστὴ τοῦ βίου μου ζωγροσφιά—καθρέφτισμα πικρόγελο ζωῆς φτωχούλας κι' ζημητ—ἀλλὰ γιὰ τὴν εὐγενῆ στενοχώρια ποὺ θὰ ἐδοκίμαζεν ίσως διθρόδιον τὸ χέρι, πῶς ὁ εἶναι διάλογος πάλιν καὶ τὸν ἄλλο ποῖον ζητοῦσε καὶ καλά βιογραφικῶς στιγματισμοῖς, δῆταν ἀλλοίον ἔνας καὶ ο ς ε υ, δστις, ἀνάμεις στῆς ἀλλες συφορέων, εἶχε καὶ τὴν κατάρα νὰ γράψῃ στίχους. Ἀλλὰ μὲ πόση συγκίνησι καὶ μὲ πόσο —ἀλήθια ντροπαλό— καμάρι, ἐδιάβασα καὶ ζαναδισθάνω, εφίλησα καὶ ζαναφιλῶ τὴν ἐπιστολή του, στὴν δοπια γλυκοπλένει τὰ εὐγενικώτερα τῆς ωραίας ψυχῆς του αἰσθήματα καὶ ἀπ' τὴν δοπια :

— «Ἐντύθη ὁ νοῦς με νέα φιερά γιὰ ν' ἀρμενίσῃ πάλι.

σὲ πέλασ κόδουσ σκιεροῦ
στοῦ πεθαμένου μου καιροῦ
τὴ ζωντανὴ τὴ ζάλη.

— Η ἔκδοσις τοῦ «Ζακύνθιος Ἀγθών» ἔχαιρετισθη ἀπ' δῆλους ἔνθουσιασθῶς. «Ολος γενικῶς ὁ τύπος τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔπειτες τὰ ἔγκαρδιάτερα ἔγκαρδα. «Ἐπισης καὶ μερικά τῆς Εύρωπης φύλλα μετὰ στογῆς τὸν ἔχαιρετησαν. «Η Δέρα δ' Ιστρια, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Αλ. Ραγκαβῆς ὁς καὶ ἀλλα φργγοβόλια πνεύματα, ἔσπεισαν ἐκ τῶν πρώτων νὰ μᾶς τιμησουν μ' ἔνθαρρουτικάς ἐπιστολάς των. Καὶ ἡ συγκίνησις καὶ τὸ καμάρι μας καὶ ὁ ἔνθουσιασμός μας δῆλο καὶ αὔξαιναν. Μαζὺ δομος μ' αὐτὰ ηγένον καὶ τοῦ θείου μου τὰ δαιμονία :

— Πάσι στὸ διάσολο δ' ἀνεψιός μου !... Τὸν πήρανα στὸ λαιμό τους οἱ καλαμαράδες. Γιὰ νὰ ξεκουμπιστῇ νάρθη μὲν ξουρίσῃ κανένα, πρέπει πρώτα τὰ πάρουμε τὴν ἀδεια ἀπὸ τὸ σόδο Μαρτζώκη ἢ ἀπὸ τὸ σόδο Σφήκα.

Τοῦτο δὲ τὸ ἔλεγχος καὶ τὸ ἔκαμνε. Συχνὰ πυκνά, ἔκει ποὺ εἰς κανένα παράμερο τοῦ κουρελούς τῶν φιλολογικάς κουβεντίλες μας, ἐπαρουσιάστηκε μὲ καποιαν, δῆθεν, εὐλάβειαν καὶ σατανικά χαυπελῶντας τοὺς ἔλεγχο :

— «Ἐνας κύριος ἐπιθυμεῖ νὰ ξουριστῇ... Συγχωρίστε, κύριοι, στὸ Γιαννάκι, νὰ λειψη, λιγάκι ;

Οι δὲ καλλοὶ φίλοι μου τῶν φιλογράφων καὶ αὐτοὶ καποιας στὸ γέλοιο ἀλλὰ καὶ πολλές φορές ἐστηκόντο καὶ ἐφισγαν κατηγανακτιομένοι.

— «Οταν δ' ἐδῶ μοισεύσα τὸ κωμειδύλλιον μου : «Τὰ γελοῖα ἀποτελέσματα τῆς ζηλοτυπίας» (1871)» εύθυνς δῶς ἐλαβε τὸ βιβλιλάριον μου τοῦτο στὰ χέρια μου μου μου λέγει :

(*) Τὴν αὐτοτιθογραφίαν του αὐτήν δ. Ι. Τσακασιάνος τὴν είχε στείλει εἰς τὸν διάσημον ἀλληνιστὴν καὶ συλλέκτην τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν Λεγκράν, δστις τοῦ τὴν είχε ζητήσει πρὸς ἔκδοσιν.